

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Оперативно-тактичний факультет

Кафедра оперативного мистецтва НГУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри оперативного мистецтва

кандидат військових наук, доцент

 - Олександр ЛАВНІЧЕНКО

10.01.2020

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>третій</u>
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>25 Військові науки, національна безпека, безпека</u>
	<u>державного кордону</u>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>251 Державна безпека</u>

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри
Протокол від 08.01.2020 р. № 8

Харків 2020

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Бабков Юрій Павлович
Наукова ступінь	кандидат технічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	професор кафедри
Місце роботи	Кафедра оперативного мистецтва
Адреса кафедри	майдан Захисників України, 3, Харків, Харківська область, 61000
Контакти	Комутатор – 732-37-56, Міський – 739-26-79
E-mail	irabab65@ukr.net
Консультації	
Час	понеділок 14. 00 -15.30
Місце	Кафедра оперативного мистецтва

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 25 „Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону”	Цикл загальної підготовки (цикл професійної підготовки)	
Блоків змістових модулів – 2	Спеціальність: 251 „Державна безпека”	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 8		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)		1-й	2-й
Загальна кількість годин - 90	Рівень вищої освіти: третій	Лекції	
		0 год.	16 год.
		Семінари	
		0 год.	14 год.
		Практичні заняття	
		0 год.	2 год
		Самостійна робота під керівництвом	
		0 год.	12 год.
		екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: Предметом курсу є джерела і характер загроз безпеці держави; способи підготовки і ведення боротьби у сфері захисту безпеки на державному, регіональному і місцевому рівнях; склад, організацію і технічне оснащення правоохоронних органів, спеціальних служб і формувань безпеки; управління (керівництво) правоохоронними органами, спеціальними службами і силами безпеки у мирний та воєнний час; правове та військове навчання і виховання; минулий досвід у сфері захисту безпеки.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: Дисципліна формує вихідні положення для навчальних дисциплін “Проблеми забезпечення державної безпеки військовими засобами”, “Проблеми морально-психологічного забезпечення дій військових формувань держави”.

Мета та завдання навчальної дисципліни.

Формування уявлення про систему національної безпеки України, загрози національній безпеці, принципи правоохоронної діяльності, структуру органів державної влади і державного управління, місцевого самоврядування, правоохоронних і військових органів, їх повноваження, методи і режими діяльності, структуру системи забезпечення національної безпеки.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

основні положення, терміни й поняття теорії національної та міжнародної безпеки;

принципові положення законодавчих актів України з питань національної безпеки держави;

сутність державної політики щодо забезпечення національної безпеки України, напрямки та способи її реалізації;

концептуальні основи забезпечення державної безпеки правоохоронними та державними органами спеціального призначення і військовими формуваннями з правоохоронними функціями, її сучасний стан та тенденції розвитку;

методологічні основи в галузі забезпечення державної безпеки силами та засобами Національної гвардії України.

Уміти:

здійснювати системний аналіз потенційних та реальних загроз національним інтересам держави у воєнній та інших сферах та оцінювати їх вплив на діяльність органів державної влади, правоохоронних органів і військових формувань;

оцінювати соціально-політичну і оперативну обстановку в сфері безпеки держави та визначати роль суб'єктів забезпечення національної безпеки з захисту національних інтересів України.

за допомогою набутих навичок і методів розв'язувати значущі проблеми у сфері службово-бойової діяльності Національної гвардії України, військової науки та інновацій.

3. Зміст навчальної дисципліни (анотація навчальної дисципліни).

Система національної безпеки. Політична система суспільства. Держава і державна влада. Територіальна організація суспільства. Поняття національної безпеки країни. Аспекти національної безпеки (геополітичні процеси, воєнна небезпека, тероризм). Загрози національній безпеці. Місце України у геополітичній конфігурації.

Центральні органи державної влади. Органи державного управління. Місцеві органи влади. Органи місцевого самоврядування. Рада національної безпеки і оборони України. Призначення і завдання військових та правоохоронних органів (формувань), служб України. Закон про національну безпеку України. Поняття внутрішньої безпеки держави. Місце безпеки держави у національній безпеці країни. Зміст громадського порядку та громадської безпеки. Місце громадської безпеки у національній і внутрішній безпеці України. Правові засади залучення правоохоронних органів і військових формувань для забезпечення внутрішньої безпеки держави у звичайній соціально-політичній (оперативній) обстановці, у надзвичайних ситуаціях, у надзвичайному стані, у воєнному стані.

Зміст діяльності органів та формувань держави щодо забезпечення національної безпеки. Військова та правоохоронна діяльність. Поняття соціально-політичної та оперативної обстановки. Службово-бойова діяльність Національної гвардії України в системі національної безпеки. Діяльність держави щодо забезпечення національної безпеки. Обстановка у сфері внутрішньої безпеки держави. Складність оперативної обстановки у сфері безпеки держави, сфері охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки. Критерії складності оперативної обстановки у сфері внутрішньої безпеки держави (оперативна обстановка звичайна, складна, кризова, надзвичайна). Діяльність спеціальних суб'єктів сфери національної безпеки. Види і форми діяльності правоохоронних органів і формувань держави при ускладненні оперативної обстановки. Воєнна організація і правоохоронні органи держави. Призначення і завдання органів внутрішніх справ МВС України. Види, форми і способи діяльності центральних і регіональних органів управління НГУ. Види, форми і способи діяльності формувань Національної гвардії України. Форми діяльності органів влади, правоохоронних органів і формувань держави у надзвичайному стані. Система забезпечення національної безпеки. Система державного забезпечення національної безпеки. Суб'єкти недержавного забезпечення національної безпеки. Демократичний цивільний контроль над Сектором безпеки і оборони України. Інформаційна безпека держави. Елементи теорії інформаційної безпеки. Роль інформаційної боротьби

у забезпеченні воєнної безпеки. Система інформаційно-психологічної безпеки військовослужбовців Національної гвардії України. Форми інформаційно-психологічного протидіювання.

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	пз	семінар	с.з. кв	с.р.
Блок змістових модулів 1: Система національної безпеки	54	8		6	12	28
Змістовий модуль 1: Теоретичні основи національної безпеки України.	7	2		2		3
<i>Заняття 1. Теоретичні основи національної безпеки України.</i> 1. Політична система суспільства. Держава і державна влада. Територіальна організація суспільства. 2. Поняття національної безпеки країни. Аспекти національної безпеки (геополітичні процеси, воєнна небезпека, тероризм). 3. Загрози національній безпеці. Місце України у геополітичній конфігурації.	3	2				1
<i>Заняття 2 Зміст національної безпеки країни.</i> 1. Об'єкти національної безпеки. 2. Загрози національній безпеці. 3. Суб'єкти національної безпеки країни. Реферат: Основні ознаки сучасного тероризму	4			2		2
Змістовий модуль 2: Законодавчі основи національної безпеки України.	7	2		2		3
<i>Заняття 1. Законодавчі основи національної безпеки України.</i> 1. Центральні органи державної влади. Органи державного управління. Місцеві органи влади. Органи місцевого самоврядування. 2. Рада національної безпеки і оборони України. 3. Призначення і завдання військових та правоохоронних органів (формувань), служб України. 4. Закон про Основи національної безпеки України. 5. Система національної безпеки України.	3	2				1
<i>Заняття 2 Організаційно-правові засади діяльності органів державного управління і місцевого самоврядування.</i> 1. Організаційно-правові засади діяльності органів державного управління 2. Правовий статус і повноваження обласної (районної) державної адміністрації. 3. Система місцевого самоврядування. 4. Відносини місцевих державних адміністрацій з місцевими радами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями.	4			2		2

Реферат: 1. Структура центральних органів виконавчої влади 2. Розподіл повноважень центральних органів виконавчої влади і місцевих державних адміністрацій.						
Змістовий модуль 3: Внутрішня безпека держави.	33	2			12	19
Заняття 1. Внутрішня безпека держави. 1. Поняття внутрішньої безпеки держави. Місце безпеки держави у національній безпеці країни. 2. Повноваження державних органів влади, правоохоронних та військових органів щодо внутрішньої безпеки держави. 3. Зміст громадського порядку та громадської безпеки. Місце громадської безпеки у національній і внутрішній безпеці України. 4. Правові засади залучення правоохоронних органів і військових формувань для забезпечення внутрішньої безпеки держави у звичайній соціально-політичній (оперативній) обстановці, у надзвичайних ситуаціях, у надзвичайному стані, у воєнному стані.	3	2				1
Заняття 2. Правові засади залучення Національної гвардії України для забезпечення внутрішньої безпеки держави. 1. Закони України щодо залучення Національної гвардії України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у звичайній соціально-політичній (оперативній) обстановці. 2. Закони України щодо залучення Національної гвардії України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайних ситуаціях. 3. Закони України щодо залучення Національної гвардії України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайному стані. 4. Закони України щодо залучення Національної гвардії України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у воєнному стані.	5				2	3
Заняття 3. Правові засади залучення Служби безпеки України для забезпечення внутрішньої безпеки держави. 1. Закони України щодо залучення Служби безпеки України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у звичайній соціально-політичній (оперативній) обстановці. 2. Закони України щодо залучення Служби безпеки України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайних ситуаціях. 3. Закони України щодо залучення Служби безпеки України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайному стані. 4. Закони України щодо залучення Служби безпеки України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у воєнному стані.	5				2	3

<p>Заняття 4. Правові засади залучення Державної прикордонної служби України для забезпечення внутрішньої безпеки держави.</p> <p>1. Закони України щодо залучення Державної прикордонної служби України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у звичайній соціально-політичній (оперативній) обстановці.</p> <p>2. Закони України щодо залучення Державної прикордонної служби України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайних ситуаціях.</p> <p>3. Закони України щодо залучення Державної прикордонної служби України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайному стані.</p> <p>4. Закони України щодо залучення Державної прикордонної служби України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у воєнному стані.</p>	5			2	3
<p>Заняття 5. Правові засади залучення Військової служби правопорядку у Збройних Силах України для забезпечення внутрішньої безпеки держави.</p> <p>1. Закони України щодо залучення Військової служби правопорядку у Збройних Силах України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у звичайній соціально-політичній (оперативній) обстановці.</p> <p>2. Закони України щодо залучення Військової служби правопорядку у Збройних Силах України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайних ситуаціях.</p> <p>3. Закони України щодо залучення Військової служби правопорядку у Збройних Силах України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайному стані.</p> <p>4. Закони України щодо залучення Військової служби правопорядку у Збройних Силах України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у воєнному стані.</p>	5			2	3
<p>Заняття 6. Правові засади залучення Управління Державної охорони України для забезпечення внутрішньої безпеки держави.</p> <p>1. Закони України щодо залучення Управління Державної охорони України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у звичайній соціально-політичній (оперативній) обстановці.</p> <p>2. Закони України щодо залучення Управління Державної охорони України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайних ситуаціях.</p> <p>3. Закони України щодо залучення Управління Державної охорони України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайному стані.</p> <p>4. Закони України щодо залучення Управління Державної охорони України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у воєнному стані.</p>	5			2	3
<p>Заняття 7. Правові засади залучення Національної поліції України для забезпечення внутрішньої безпеки держави.</p> <p>1. Закони України щодо залучення Національної поліції України для забезпечення внутрішньої безпеки</p>	5			2	3

держави у звичайній соціально-політичній (оперативній) обстановці. 2. Закони України щодо залучення Національної поліції України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайних ситуаціях. 3. Закони України щодо залучення Національної поліції України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайному стані. 4. Закони України щодо залучення Національної поліції України для забезпечення внутрішньої безпеки держави у воєнному стані.						
Змістовий модуль 4: Характер діяльності у сфері національної безпеки.	7	2		2		3
Заняття 1. Характер діяльності у сфері національної безпеки. 1. Зміст діяльності органів та формувань держави щодо забезпечення національної безпеки. 2. Військова та правоохоронна діяльність. 3. Поняття соціально-політичної та оперативної обстановки. 4. Службово-бойова діяльність внутрішніх військ МВС України в системі національної безпеки.	3	2				1
Заняття 2. Система національної безпеки України. 1. Структура системи національної безпеки. 2. Повноваження органів державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних і військових органів держави щодо забезпечення національної безпеки. Реферат: Роль і місце системи національної безпеки України в системах регіональної і глобальної безпеки.	4			2		2
Блок змістових модулів 2: Діяльність держави щодо забезпечення національної безпеки.	36	8	2	8		18
Змістовий модуль 5. Обстановка у сфері внутрішньої безпеки держави.	15	2	2	2		9
Заняття 1. Обстановка у сфері внутрішньої безпеки держави. 1. Складність оперативної обстановки у сфері безпеки держави, сфері охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки. 2. Критерії складності оперативної обстановки у сфері внутрішньої безпеки держави (оперативна обстановка звичайна, складна, кризова, надзвичайна).	3	2				1
Заняття 2. Складність соціально-політичної (оперативної) обстановки у сфері внутрішньої безпеки держави. 1. Поняття складності обстановки у сфері безпеки. 2. Критерії складності оперативної обстановки у сфері охорони громадського порядку. 3. Оперативна обстановка звичайна. 4. Оперативна обстановка складна.	4			2		2

5. Оперативна обстановка кризова. 6. Оперативна обстановка надзвичайна. Реферат: Оперативна обстановка як категорія безпекознавства						
Заняття 3. Оцінювання та прогнозування оперативної обстановки у сфері внутрішньої безпеки держави. 1. Фактори та умови оперативної обстановки у сфері ОГП і ЗГБ 2. Практичне оцінювання оперативної обстановки у сфері ОГП і ЗГБ. 3. Прогнозування оперативної обстановки у сфері ОГП і ЗГБ	8		2			6
Змістовий модуль 6: Діяльність спеціальних суб'єктів сфери національної безпеки.	7	2		2		3
Заняття 1. Діяльність спеціальних суб'єктів сфери національної безпеки. 1. Види і форми діяльності правоохоронних органів і формувань держави при ускладненні оперативної обстановки. 2. Воєнна організація і правоохоронні органи держави. 3. Призначення і завдання органів внутрішніх справ МВС України.	3	2				2
Заняття 2. Форми діяльності органів влади, правоохоронних органів і формувань держави у надзвичайному стані. 1. Форми діяльності органів влади, державного управління і місцевого самоврядування у надзвичайному стані. 2. Види, форми і способи діяльності Національної гвардії України Реферат: 1. Зміст діяльності органів виконавчої влади і місцевого самоврядування з підтримання режиму надзвичайного стану. Реферат: 2. Діяльність органів державного управління у сфері національної безпеки	4			2		2
Змістовий модуль 7: Система забезпечення національної безпеки.	7	2		2		3
Заняття 1. Система забезпечення національної безпеки. 1. Державна та недержавна системи забезпечення національної безпеки 2. Структура та функції системи забезпечення національної безпеки 3. Демократичний цивільний контроль над воєнною організацією і правоохоронними органами держави	3	2				1
Заняття 2. Структура системи державного забезпечення національної безпеки 1. Склад, функції, вимоги до методів і режимів діяльності, форми і способи виконання завдань органами державної влади і місцевого самоврядування. 2. Склад, функції, вимоги до методів і режимів діяльності, форми і способи виконання	4			2		2

завдань правоохоронними органами держави. 3. Склад, функції, вимоги до методів і режимів діяльності, форми і способи виконання завдань військовими формуваннями держави. Реферат: 1. Склад, функції і завдання органів державної влади у системі забезпечення національної безпеки. 2. Методи і режими діяльності правоохоронних органів держави по виконанню завдань у сфері безпеки. 3. Завдання військових органів держави у системі забезпечення національної безпеки						
Змістовий модуль 8: Інформаційна безпека держави	7	2		2		3
Заняття 1. Інформаційна безпека держави 1. Елементи теорії інформаційної безпеки. 2. Система інформаційно-психологічної безпеки військовослужбовців Національної гвардії України. 3. Роль інформаційної боротьби у забезпеченні воєнної безпеки 4. Форми інформаційно-психологічного протиборства Інформаційна безпека як складова міжнародної та національної безпеки. 3. Інформаційні загрози національним інтересам України.	3	2				1
Заняття 2. Державна політика забезпечення інформаційної безпеки України. 1. Форми інформаційно-психологічного протиборства 2. Роль інформаційної боротьби у забезпеченні воєнної безпеки. 3. Інформаційні загрози національним інтересам України Реферат: Інформаційна безпека як складова міжнародної та національної безпеки.	4			2		2
Усього годин	90	16	2	12	14	46

5. Самостійна робота.

Вказівки до самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється у формі самостійної підготовки при відпрацюванні лекційного матеріалу, питань семінарських занять, інших структур самостійних занять під керівництвом викладача. Такі заняття проводяться при вивченні функцій, завдань і повноважень військових і правоохоронних формувань, державних і правоохоронних органів спеціального призначення, систематизації їх за режимами діяльності і побудові схем організаційних структур таких органів і формувань. Наявність керівництва викладача обумовлено необхідністю визначення системо утворювальних факторів у побудові організаційних структур, пояснення особливостей законодавчого забезпечення діяльності кожної з силових структур, здійснення контролю виконання завдань на самопідготовку.

Зміст самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання:

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОНП «Службово-бойова діяльність Національної гвардії України».

Ад'юнкти працюють з джерелами інформації, зокрема з використанням мережі Інтернет та системи дистанційного навчання Академії, виконують індивідуальне науково-дослідне завдання, виступають з самостійно підготовленими доповідями і повідомленнями на семінарських заняттях, вирішують типові завдання професійного спрямування на практичних заняттях.

Усі зазначені завдання пов'язані із темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

Програмою передбачено такі проекти для формування компетентностей:

- виступ на семінарському занятті за тематикою
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

6. Політика курсу та оцінювання.

Політика курсу:

Курс передбачає роботу в команді.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

Поточне оцінювання:

Поточний контроль якості навчання застосовується під час проведення семінарських занять. Акцент робиться на глибину знань, на ясні, конкретні та логічно і самостійно побудовані відповіді, на знання змісту рекомендованої літератури, на уміння виділити головне з викладеного матеріалу.

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах змістових модулів. Оцінюються виступ (повідомлення) на семінарському занятті, а також результати виконання завдань на практичних заняттях.

Загальні критерії оцінювання:

“відмінно” – ад’юнкт виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни; опрацював рекомендовану основну та додаткову літературу; виявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. Допускається 1-2 незначних неточностей.

“добре” – ад’юнкт виявив у цілому добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні завдань, але припустив низку незначних помилок; опрацював основну рекомендовану літературу; показав систематичні знання з дисципліни; здатний самостійно використовувати та поповнювати знання у процесі подальшого навчання та професійної діяльності.

“задовільно” – ад’юнкт виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною рекомендованою літературою; припустив значну кількість помилок або недоліків під час виконання завдань тощо, які може усунути самостійно.

“незадовільно” – ад’юнкт має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; припускає принципові помилки при виконанні завдань.

Під час виступу або повідомлення на семінарському занятті оцінюються такі компоненти:

- Слайди (графічний матеріал) до виступу
- Повнота розкриття теми
 - Якість інформації
 - Самостійність та креативність
 - Виступ доповідача

Модульний контроль (рубіжне оцінювання):

Рубіжне оцінювання здійснюється в межах блоків змістових модулів. Оцінка за блок змістових модулів виставляється як середньозважена за такими результатами:

- Результати поточного оцінювання виступу на семінарському занятті,
- Письмове опитування за блоками змістовного модулю 1 (перший та другий модульний контроль).

Підсумкове оцінювання:

Підсумкове оцінювання проводиться наприкінці терміну вивчення дисципліни, коли ад'юнкти складають залік.

Метою підсумкового оцінювання є

1. Перевірка знань:

основних положень, термінів й понять теорії національної та міжнародної безпеки;

принципових положень законодавчих актів України з питань національної безпеки держави;

сутності державної політики щодо забезпечення національної безпеки України, напрямків та способів її реалізації.

2. Перевірка вмінь:

здійснювати системний аналіз потенційних та реальних загроз національним інтересам держави у воєнній та інших сферах та оцінювати їх вплив на діяльність органів державної влади, правоохоронних органів і військових формувань;

оцінювати соціально-політичну і оперативну обстановку в сфері безпеки держави та визначати роль суб'єктів забезпечення національної безпеки з захисту національних інтересів України.

Теоретичні знання перевіряються методом співбесіди по розробленим питанням білетів. Перевірка практичних навичок перевіряється методом контролю ходу та результатів виконання ад'юнктом індивідуального наукового дослідження.

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

оцінки			Критерії
за шкалою ECTS	за національною шкалою	за шкалою Академії	
А "Відмінно"	Відмінно	90 – 100	Ад'юнкт виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
В "Дуже добре"	Добре	82 – 90	Ад'юнкт виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
С "Добре"		75 – 82	Ад'юнкт виявив у цілому добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку незначних помилок; опрацював основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичні знання з дисципліни; здатний самостійно використовувати та поповнювати знання у процесі подальшого навчання та професійної діяльності.
Д "Задовільно"	Задовільно	66 – 75	Ад'юнкт виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
Е "Достатньо"		60 – 66	Ад'юнкт виявив мінімальні знання основного навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значні помилки у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35 – 60	Ад'юнкт має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; припускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
Ф "Незадовільно"		1 – 35	Ад'юнкт не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

8. Рекомендована література.

Базова

1. Шмаков О.М. Національна і внутрішні безпека України. Навчальний посібник. – Харків: Академія ВВ МВС України, – 2009. – 250 с..
2. Шмаков О.М. Словник офіцера з воєнно-наукових питань. Видання 5. – Харків: Академія внутрішніх військ МВС України. – 2009. – 518 с.
3. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підруч./В.Г.Радецький та інші. –К. –НУОУ,2015. –596с.
Допоміжна
4. Конституція України // Відомості Верхов. Ради України . – 1996. – N 30. Ст. 141.
5. Про національну безпеку України. 2469-VIII від 21.06.2018// Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241
6. Про Раду національної безпеки і оборони України // Відомості Верхов. Ради України. – 1998. – № 35. – Ст. 237.
7. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 16.05.2008 р. № 279-VI // Відомості Верхов. Ради України. – 2008. – № 25. – Ст. 241.
8. Про місцеві державні адміністрації: Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № – 20-21. – Ст. 190 із змінами, внесеними згідно із Законами за № 309-VI включно від 03.06.2008 р.
9. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України // Відомості Верхов. Ради. – 1997. – № 24. – Ст.170 із змінами, внесеними згідно із Законами за№1377-IV включно від 11.12.2003 р. – ВВР. – 2004. – № 15. – Ст. 228.
10. Про Національну поліцію: Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379
11. Про Державну прикордонну службу України: Закон України від 03.04.2004 р. № 661-IV // Відомості Верхов. Ради України. – 2004. – № 27. – Ст. 208.
12. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. із змінами, внесеними згідно із Законом №1381-14 від 13.01 2000.
13. Про створення Антитерористичного центру при Службі безпеки України: Указ Президента України від 11.12.1998р. № 1343.
14. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII // Відомості Верхов. Ради України. – 2014. – № 17.
15. Про Збройні Сили України: Закон України від 06.12.1991р. // Відомості Верхов. Ради України. – 1992. – № 9. – Ст. 108 (із змінами, внесеними згідно із Закономвід 05.10.2000 р.).
16. Про військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України // Відомості Верхов. Ради України. – 2002. – № 32. – ст. 225.
17. Про розвідувальні органи України: Закон України // Відомості Верхов. Ради України. – 2001. – № 19. – Ст. 94.
18. Про оборону України:Закон України від 06.12.1991 р. (В ред. Закону України від 05.10.2000 р. № 2020-III) // Відомості Верхов. Ради України.

– 2000. – № 49. – Ст. 420.

19. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р. № 1550 – III // Відомості Верхов. Ради України. – 2000. – № 23. – Ст. 176.

20. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 6.04.2000 р. № 16 47-III.

21. Про боротьбу з тероризмом: Закон України // Відомості Верхов. Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180.

22. Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб: Закон України // Відомості Верхов. Ради України. – 1993. – №35. Ст. 358 (із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 3 квітня 2003 року N 662-IV).

23. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 05.03.2004 р. № 280/ 2004.

24. Про структуру Адміністрації Президента України: Указ Президента України від 14.12.1996 р. № 1221/96.

25. Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади та його структурних підрозділів: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.10.2002 р. № 1550.

26. Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Розпорядження Президента України від 7.11.1992 р. № 157/92-рп.

27. Кодекс цивільного захисту / Закон України за станом на 02.10.2012 р.- введення в дію 01.07.2013/ Відомості Верховної Ради України, із змінами, внесеними згідно із Законами № 224-VII від 14.05.2013 та № 353-VII від 20.06.2013.

28. Стратегія національної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від від 26 травня 2015 року № 287/2015.

29. Теоретичні основи, методи й технології забезпечення національної безпеки України/В.Ю.Богданович, І.Ю.Свида, Є.Д.Скулиш;за заг.ред.С.Скулиша. – К.:НА СБ України, 2012.-548с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/>

2. <http://www.rada.gov.ua/>

3. <http://www.kmu.gov.ua/>

4. <http://mvs.gov.ua/>

5. <http://www.ngu.gov.ua/>

6. <http://nangu.edu.ua/>

7. Комп'ютерна програма «Прогноз рівня складності оперативної обстановки»

9. Питання до підсумкового контролю.

Для оцінки ступеня засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни використовується такий перелік контрольних питань:

1. Система національної безпеки України.
2. Політична система суспільства в Україні
3. Держава і державна влада, органи державного управління і місцевого самоврядування.
4. Повноваження Міністерства внутрішніх справ і Служби безпеки України у сфері національної безпеки.
5. Повноваження Національної гвардії і Військової служби правопорядку у Збройних Силах у сфері національної безпеки.
6. Система забезпечення державної безпеки.
7. Система забезпечення внутрішньої державної безпеки.
8. Закони України щодо залучення правоохоронних і військових органів для забезпечення внутрішньої безпеки держави у надзвичайному стані.
9. Критерії складності оперативної обстановки у сфері охорони громадського порядку.
10. Зміст військової та правоохоронної діяльності.
11. Поняття соціально-політичної і оперативної обстановки у сфері громадської безпеки.
12. Воєнна організація і правоохоронні органи держави.
13. Роль службово-бойової діяльності Національної гвардії України у забезпеченні національної безпеки.
14. Суб'єкти недержавного забезпечення національної безпеки.
15. Види діяльності у сфері безпеки і оборони.
16. Зміст військової підтримки цивільної влади.
17. Цивільний контроль над Сектором безпеки і оборони держави.
18. Військовослужбовці і державні службовці в Україні.
19. Судова система в Україні.
20. Методи емпіричного пізнання в теорії національної безпеки.
21. Методи теоретичного пізнання в теорії національної безпеки.
22. Правоохоронні органи загальної юрисдикції і спеціального призначення України.
23. Повноваження державних органів влади, правоохоронних та військових органів щодо внутрішньої безпеки держави.
24. Місце громадської безпеки у національній і внутрішній безпеці країни.
25. Співвідношення громадського порядку, громадської і державної безпеки та безпеки держави.
26. Розкрити зміст форм інформаційно-психологічного протидіювання між силами безпеки і сторонами соціального конфлікту.
27. Сформулювати критерії визначення складності оперативної обстановки для рівня «Звичайна». За допомогою комп'ютерної програми «Прогноз РСОО» досягти значень показника напруженості оперативної

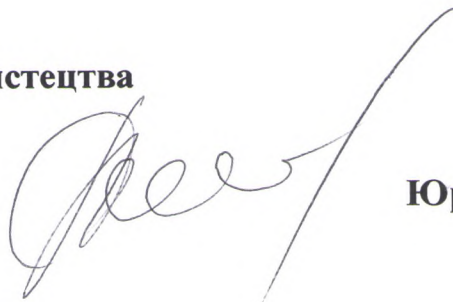
обстановки, що відповідає рівню «Звичайна» і спрогнозувати її зміни на одну добу. Визначити фактори і умови обстановки. Зробити висновки про оперативну обстановку.

28. Сформулювати критерії визначення складності оперативної обстановки для рівня «Складна». За допомогою комп'ютерної програми «Прогноз РСОО» досягти значень показника напруженості оперативної обстановки, що відповідає рівню «Складна» і спрогнозувати її зміни на одну добу. Визначити фактори і умови обстановки. Зробити висновки про оперативну обстановку.

29. Сформулювати критерії визначення складності оперативної обстановки для рівня «Кризова». За допомогою комп'ютерної програми «Прогноз РСОО» досягти значень показника напруженості оперативної обстановки, що відповідає рівню «Кризова» і спрогнозувати її зміни на одну добу. Визначити фактори і умови обстановки. Зробити висновки про оперативну обстановку.

30. Сформулювати критерії визначення складності оперативної обстановки для рівня «Надзвичайна». За допомогою комп'ютерної програми «Прогноз РСОО» досягти значень показника напруженості оперативної обстановки, що відповідає рівню «Надзвичайна» і спрогнозувати її зміни на одну добу. Визначити фактори і умови обстановки. Зробити висновки про оперативну обстановку.

Професор кафедри оперативного мистецтва
кандидат технічних наук доцент

Юрій БАБКОВ